

การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

โดย น.ท.หญิง สุพิชชา หอมส่งกลิ่น
หน.ผกฏ.กฏก.สธน.ทอ.

กล่าวนำ

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในการจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เกิดความเที่ยงธรรม รวมถึงมีการกำหนดมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ ในการป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงได้บัญญัติพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ ขึ้นมา เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว โดยบทความกฎหมายนี้มุ่งประสงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานกองทัพอากาศ ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ในเรื่องการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

➤ ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

ข้าราชการกองทัพอากาศที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน มีดังนี้

๑. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง
๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐ

** หมายเหตุ : สำหรับตำแหน่งอื่น ๆ ปัจจุบันยังไม่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

➤ ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (ต่อ)

เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แบ่งออกเป็นสองกรณี คือ

● เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกาศกำหนด ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ในส่วนของกองทัพอากาศ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๓ พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ๔ (๕) ได้กำหนดให้ข้าราชการที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

๑. รองผู้บัญชาการทหารอากาศ

๒. ประธานคณะที่ปรึกษากองทัพอากาศ

๓. ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ

๔. เสนาธิการทหารอากาศ

๕. รองเสนาธิการทหารอากาศ

๖. เลขานุการกองทัพอากาศ

๗. ผู้บัญชาการ

๘. ผู้อำนวยการ

๙. เจ้ากรม

๑๐. ปลัดบัญชีทหารอากาศ

๑๑. รองผู้บัญชาการ

๑๒. รองผู้อำนวยการ

๑๓. รองเจ้ากรม

๑๔. รองปลัดบัญชีทหารอากาศ

● เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งอื่นที่ไม่ได้มีประกาศกำหนดให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ก็มีหน้าที่เช่นเดียวกันแต่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อหัวหน้าส่วนราชการที่ตนสังกัดอยู่² ส่วนจะมีหน้าที่ยื่นเมื่อใดนั้น

ต้องรอพระราชกฤษฎีกาประกาศใช้บังคับต่อไป ซึ่งปัจจุบันพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ยังไม่มีการตราเพื่อบังคับใช้

ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ได้แก่ **ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารอากาศ**² ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้บัญญัติให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

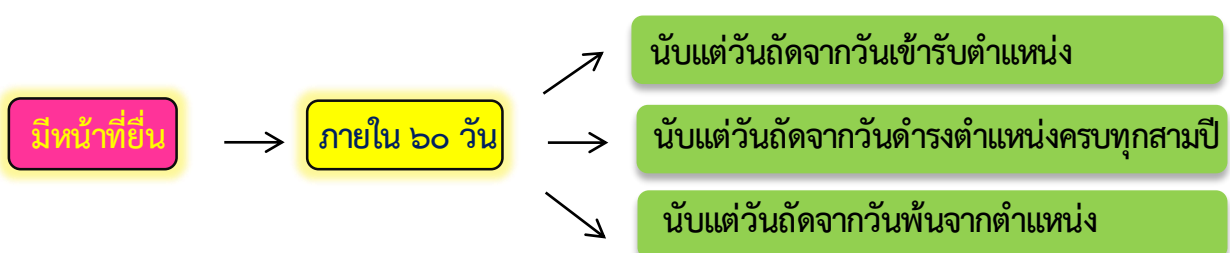
➤ วิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินสามารถกระทำได้ ๒ วิธี² คือ

๑. วิธีการยกบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามแบบที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนด สามารถดาวน์โหลดเอกสารประกอบการยื่นได้ที่ www.nacc.go.th โดยสามารถนำไปยื่นด้วยตนเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นไปยื่นแทนก็ได้ ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ณ ห้องรับแบบบัญชีฯ อาคาร ๔ ชั้น ๑ (ถนนสนามบินน้ำ) หรือ **ส่งไปรษณีย์ตอบรับ**

๒. วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งวิธีนี้ต้องรอประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดออกมา² โดยผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ต้องแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส (**คู่สมรส หมายความว่ารวมถึง ผู้ซึ่งอยู่กินฉันสามีภริยา โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส**) และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ไม่ว่าจะเป็ทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศต่างประเทศ หรืออยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม²

➤ ระยะเวลาการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ต้องยื่นภายในกำหนดเวลา ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ ๑๑ กล่าวคือ

- ✦ **ในกรณีที่เข้ารับตำแหน่ง** ต้องยื่นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง โดยแสดงทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่เข้ารับตำแหน่ง เช่น เข้ารับตำแหน่งวันที่ ๑ ต.ค.๖๒ ต้องแสดงทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริง ณ วันที่ ๑ ต.ค.๖๒ โดยยื่นได้ตั้งแต่ ๑ ต.ค.๖๒ ถึง ๓๐ พ.ย.๖๒
- ✦ **ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ** ต้องยื่นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น พ้นจากตำแหน่งวันที่ ๑ ต.ค.๖๒ ต้องแสดงทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริง ณ วันที่ ๑ ต.ค.๖๒ โดยยื่นได้ ตั้งแต่ ๑ ต.ค.๖๒ ถึง ๓๐ พ.ย.๖๒
- ✦ ในกรณีทุกสามปีตลอดเวลาที่ยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันดำรงตำแหน่งครบทุกสามปี

➤ รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดง

รายการทรัพย์สินที่ต้องแสดง ในที่นี้ ได้แก่ เงินสด หมายถึง เงินสดทุกสกุลรวมกันสองแสนบาทขึ้นไป , เงินฝาก หมายถึง เงินฝากในธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่น และรวมถึง สลากออมสิน บัตรเงินฝาก, เงินลงทุน, เงินให้กู้ยืม, ที่ดิน, โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง, ยานพาหนะ, สิทธิและสัมปทาน และทรัพย์สินอื่นนอกเหนือจากที่ระบุข้างต้น ที่มีมูลค่าของทรัพย์สินทุกชนิดรวมกันตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป เช่น ทองคำ, อัญมณี, อาวุธปืน เป็นต้น

รายการหนี้สินที่ต้องแสดง ในที่นี้ ได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชี, เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงิน อื่นหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือและไม่มีหลักฐาน และหนี้สินอื่นๆ

โดยทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวข้างต้น ให้ยื่นพร้อมกับหลักฐานพิสูจน์การมีอยู่จริงของทรัพย์สิน และหนี้สิน และหลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมาด้วย²

➤ บทลงโทษ

หากปรากฏว่าผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน **จงใจ**ไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จะเสนอเรื่องต่อศาลอาญาทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อวินิจฉัยต่อไป

-
- ¹ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๘) และมาตรา ๑๐๓ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔(๕)
  - ² พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๐
  - ³ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๐๐
  - ⁴ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ และมาตรา ๑๐๒(๗)
  - ⁵ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๕
  - ⁶ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๕ วรรค ๒
  - ⁷ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กักกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสอันถือว่าเป็นคู่สมรส พ.ศ. ๒๕๖๑
  - ⁸ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๕